

Tullverket
Box 12854
112 98 Stockholm

Datum 2007-04-27
Dnr 32-2006-0497

Granskning TDS Uppbörd – IT revision

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Tullverket granskat myndighetens Tulldatasystem (TDS). TDS hanterar stora mängder väsentliga data som ligger till grund för uppbördsintäkterna. Den totala debiterade uppbörden som årligen redovisas i systemet uppgår till ca 50 miljarder kronor. Granskningen har omfattat fullständighet och riktighet för indata till TDS, specifikt vad beträffar delsystemen för importdeklaration.

Granskningen har genomförts av Transcendent Group på uppdrag av Riksrevisionen. Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa styrelsens uppmärksamhet på i denna revisionsrapport. Resultatet av granskningen framgår mer i detalj av bifogad konsultrapport.

Riksrevisionen önskar information senast 2007-05-28 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Iakttagelser och rekommendationer

Granskningen visar att Tullverkets kontrollstruktur i nuläget är utformad så att det finns viss risk för att felaktigheter i uppbörden ej fångas in på ett effektivt sätt. Vidare görs bedömningen att det kan finnas brister i kontrollerna som kan medföra svårigheter att säkerställa att regeringens krav avseende uppbörd enligt regleringsbrevet efterlevs.

Efter genomförd granskning konstateras följande områden där behov av åtgärder identifierats:

* **Prisregistret** är en lämplig kontroll för att fånga in felaktiga deklarationer avseende främst uppbörd. Registret bygger på ett riktvärde för varje vara, vilket är baserat på inkomna posters värden. Kvalitetsmätningen indikerar att prisregistret skulle kunna identifiera felaktiga deklarationer som lyckats ta sig förbi mottagningsfunktionen. Idag är inte prisregistret aktiverat. Riksrevisionen rekommenderar att de rödkanalsmeddelanden som är kopplade mot prisregistret åter aktiveras.

* **Spärrarna** i TDS systemet sätts upp efter information från riskanalys. Spärrsystemets huvuduppgift är att säkerställa rätt uppbörd samt att villkor och bestämmelser efterlevs. Kontrollorsak spärr ger upphov till cirka 5 % av rödkanalsutfallen. Ungefär 85 % av spärrarna berör inte uppbörd utan är främst styrda mot immateriella kontroller. Riksrevisionen rekommenderar att riskanalysen som styr spärrarna även fångar in risker avseende felaktigheter i uppbörden.

* Tillförlitligheten i metoden för **kvalitetsmätningen** av andelen rätt debiterad uppbörd för varor som förtullas kan ifrågasättas. Riksrevisionen rekommenderar att metoden för kvalitetsmätningen utvecklas på ett sådant sätt att dess resultat blir mer tillförlitligt. Specifikt bör Tullverket se över följande delar:

- Urvalet bör ske så att slutsatser mot populationen kan dras på ett statistiskt korrekt sätt.

- Definitionen av ”allvarligt fel” bör ändras från ett absolut tal (5000 SEK) till en andel (%) av varuvärdet för en given deklaration.

- Perioden för kvalitetsmätning bör utökas till att omfatta alla årets månader, inte bara vissa. Detta för att säkerställa att eventuellt fler förekommande fel på deklARATIONER i semestertider kommer med i undersökningen.

- Rapporteringen från kvalitetsmätningen bör innefatta tydligare avgränsningar, så att det blir enklare att förstå vad som ingår och vad som lämnas därhän, och varför. Exempelvis att inga varuundersökningar sker av deklARATIONER med varuposter från det kvalitetssäkrade flödet.

Ansvarig revisor Per Flodman har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Iréne Lindström har varit föredragande.

Per Flodman

Iréne Lindström

Kopia för kännedom:

Finansdepartementet

Riksrevisionen

IT-revision

Tullverket

30 mars 2007

SAMMANFATTNING

Transcendent Group har på uppdrag av Riksrevisionen genomfört en IT-revision av Tullverket under december-januari 2006-07. Arbetet har genomförts av Martin Malm och Fredrik Björck från Transcendent Group.

2005 genomfördes granskning av ärendeflöden och kontrollstruktur för TDS i stort. Årets granskning avser fullständighet och riktighet för indata till TDS, specifikt vad beträffar delsystemen för importdeklaration.

Granskningen har ej varit en sedvanlig IT-revision då det tidigt framkom att merparten av riskerna avseende korrektheten i uppbörden till största delen är kopplade till verksamheten och arbetsmetoder på Tullverket. Vidare är merparten av våra iakttagelser kända av myndigheten och det finns framtagna förslag på att förbättra kontrollerna (Kontrollstrategi, förslag).

Vår sammanfattande bedömning är dock att tullverkets kontrollstruktur i nuläget är utformad så att det finns viss risk för att felaktigheter i uppbörd ej fångas in på ett effektivt sätt. Vidare bedömer vi att det kan finnas brister i kontrollerna som kan medföra svårigheter att säkerställa att regeringens krav avseende uppbörd enligt regleringsbrevet efterlevs.

Följande förbättringsråden avseende Tullverkets kontrollstruktur har identifierats:

• Prisregistret	Ej aktiverat
• Spärr	Risikanalys ej uppbördsorienterad
• Kvalitetsmätningen	Tillförlitlighet i metoden

Granskningen har omfattat att identifiera och beskriva kontrollstrukturen, men ej substansgranskning. Granskningen avser de kontrollområden som avser Import men ej Export då export ej genererar uppbörd.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1 INLEDNING.....	3
1.1 UTFÖRT ARBETE OCH ANGREPPSSÄTT	3
1.2 GENOMFÖRANDE	3
1.3 AVGRÄNSNING	4
2 KARTLÄGGNING AV ÄRENDEFLÖDET	5
2.1 MOTTAGNINGSFUNKTION	5
2.2 INITIALKONTROLL.....	6
2.2.1 <i>Kontrollorsak Prisregistret</i>	6
2.2.2 <i>Kontrollorsak Spärr</i>	6
2.2.3 <i>Kontrollorsak – Åtgärdskontroll</i>	7
2.2.4 <i>Kontrollorsak – Övriga</i>	8
2.3 EFTERKONTROLL.....	8
2.3.1 <i>Tullrevision</i>	9
2.3.2 <i>Eftergranskning</i>	9
2.3.3 <i>ADB-revision</i>	9
2.3.4 <i>Uppföljning av kvalitetssäkrat flöde</i>	9
2.3.5 <i>Uppföljning av övrigt flöde</i>	9
2.3.6 <i>Kvalitetsmätning</i>	9
2.3.7 <i>Makrogranskning</i>	9
3 BEDÖMNING AV KONTROLLSTRUKTUR	10
3.1 INITIALKONTROLL.....	10
3.2 EFTERKONTROLL.....	11
Bilaga 1 Identifierade förbättringsområden	

1 INLEDNING

Transcendent Group har på uppdrag av Riksrevisionen genomfört en IT-revision av Tullverket under december-januari 2006-07. Arbetet har genomförts av Martin Malm och Fredrik Björck från Transcendent Group.

1.1 Utfört arbete och angreppssätt

2005 genomfördes granskning av ärendeflöden och kontrollstruktur för TDS i stort. Årets granskning avser fullständighet och riktighet för indata till TDS, specifikt vad beträffar delsystemen för importdeklaration.

Intervjuad personal, Tullverket:

Rolf Gårdefors	Nationell chef Riskanalys
Roland Fredriksson	Klareringschef Arlanda
Lennart Poring	Produktionsprocessägare
Åsa Wilcox	Kompetenscenterchef
Hans Ohlsson	Nationell chef, Efterkontroll
Jan Törnquist	Biträdande Processägare

Referensdokumentation, Tullverket:

Kvalitetsmätning 2006
Förslag till kontrollstrategi
Underrättelseprodukter_Riskanalys
Definition och disposition av underrättelseprodukter
Metodskrift #6
Instruktioner till kvalitetsmätningen
Spärregister
TDS handbok
EH_Process
Handlingsplan KC-Företag

1.2 Genomförande

Informationsinsamlingen har företrädesvis skett genom intervjuer med nyckelpersonal och genom granskning av relevant styrdokumentation. Identifiering av nyckelpersoner har skett i samarbete med företrädare från Tullverket. Granskningen har omfattat följande steg:

1. Gemensamt uppstartsmöte med företrädare från Tullverket
  - a. Övergripande beskrivning av genomförande
  - b. Fastläggande av tidsplan för informationsinsamling
  - c. Övergripande identifiering av nyckelpersoner för informationsinsamling
2. Förberedande arbete inför granskning
3. På-plats-granskning
  - a. Intervjuer
  - b. Stickprov
4. Analys
  - a. Riskbedömning
  - b. Konsekvensbedömning
  - c. Faktaavstämning
5. Rapportering
  - a. Skriftlig i utkast
  - b. Färdig rapport

Granskningen har till största delen varit en processororienterad granskning och vi har funnit att IT-granskningen endast omfattat liten del av uppdraget. Denna reflektion bygger på att kontrollerna på tullverket i stor utsträckning styrs genom manuella processer.

Granskningens delar

Del 1 Kartläggning av ärendeflödet

En schematisk kartläggning av det elektroniska ärendeflödet som har legat till grund för granskningen. Kartläggningen har visat vilka olika vägar ärenden kommer in i TDS från delsystemen för import- och exportdeklaration.

Del 2 Kartläggning och bedömning av kontrollstrukturen i det elektroniska flödet

Härefter har en bedömning avseende befintlig kontrollstruktur i form av manuella och maskinella/datoriserade kontroller genomförts. Specifikt har kontrollernas förmåga att sörja för att ärenden är fullständiga och riktiga med avseende på information som senare i flödet kan komma att påverka uppbördsredovisningen granskats.

1.3 Avgränsning

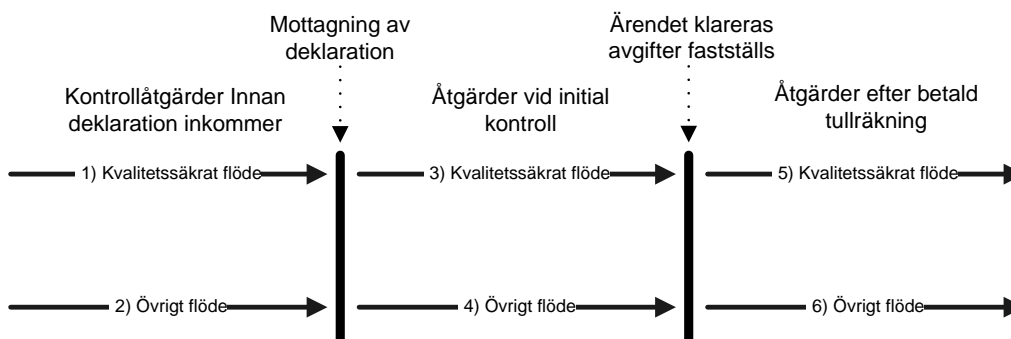
Granskningen har omfattat att identifiera och beskriva kontrollstrukturen, men ej substansgranskning. Granskningen avser de kontrollområden som avser Import men ej Export då export ej genererar uppbörd.

2 KARTLÄGGNING AV ÄRENDEFLÖDET

Som en inledande orientering vad beträffar flödena, så beskrivs de här på en hög nivå, för att senare behandlas mer i detalj i rapportens olika delar. Tulldeklarationer och varor indelas i två huvudsakliga flöden – det *kvalitetssäkrade* och det *övriga* flödet. Kontrollstrategin för dessa olika flöden skiljer sig markant åt. I huvudsak kontrolleras det kvalitetssäkrade flödets fullständighet och riktighet genom en certifiering av importörens egna processer och rutiner (figurens punkt 1) samt revision i importörens verksamhet (vid punkt 5 i figuren).

En importör som i förväg blivit certifierad av Tullverket och underkastar sig tullrevisioner kan sedan själv utan andra kontroller sköta sitt tullager och anger direkt till tullverket när det är dags att betala tull och moms för varorna, exempelvis när en viss komponent plockas ut från lagret för att ingå i produktion. Kontrollen vid punkt 3 i figuren är således inte omfattande, utan fokus vad gäller kontroll av tulldeklarationers riktighet och fullständighet ligger på certifiering av verksamheten och certifieringsrevision. Det kvalitetssäkrade flödet uppgår till drygt 40 % av totalt flöde.

Den som inte är med i det kvalitetssäkrade flödet får ändå information om hur tulldeklaration går till (punkt 2). En sådan importörs tulldeklarationer och varor underkastas en mer omfattande kontroll i samband med att tulldeklarationen inkommer till tullverket (punkt 4). Även detta flöde utsätts för granskning i form av efterkontroll (punkt 6). Figuren ger en inledande och orienterande bild av de olika kontrollkomponenterna i Tullverkets strategi för att säkerställa riktighet och fullständighet av tulldeklarationer vad avser uppbördens storlek. Detta är ämnet för föreliggande granskning. Dessutom behandlas den årliga kvalitetsmätningen myndigheten genomför eftersom den kan ses som en verifiering av kontrollstrukturens effektivitet.

Figur 1 Orientering kontrollstruktur

2.1 Mottagningsfunktion

I tullverkets mottagningsfunktion (TMF) görs kontroller på överföringsnivå. I de fall där det finns fel på överföringsnivån skickas filen tillbaka till avsändaren. Viss kontroll görs även mot handelsstatistikregistret, elektroniska deklarationer. Den kontrollen avser statistiska uppgifter såsom vikt kontra kvantitet. Kontrollen är en sk. Rimlighetskontroll och om orimligt sänds den åter till avsändaren med felmeddelande.

Kontrollen styrs av en funktionell förvaltare som har möjlighet att styra och ändra parametrarna.

Efter att ha passerat mottagningsfunktion får avsändaren en kvittens som indikerar status på ärendet, kvitterat eller felaktigt.

2.2 Initialkontroll

Initialkontrollen omfattar all kontroll fram till att tullräkningen är betald. För att initialkontroll skall aktiveras måste en överföring till rödkanal ske. Detta kan ske genom automatik eller genom manuellt handhavande av tulltjänsteman.

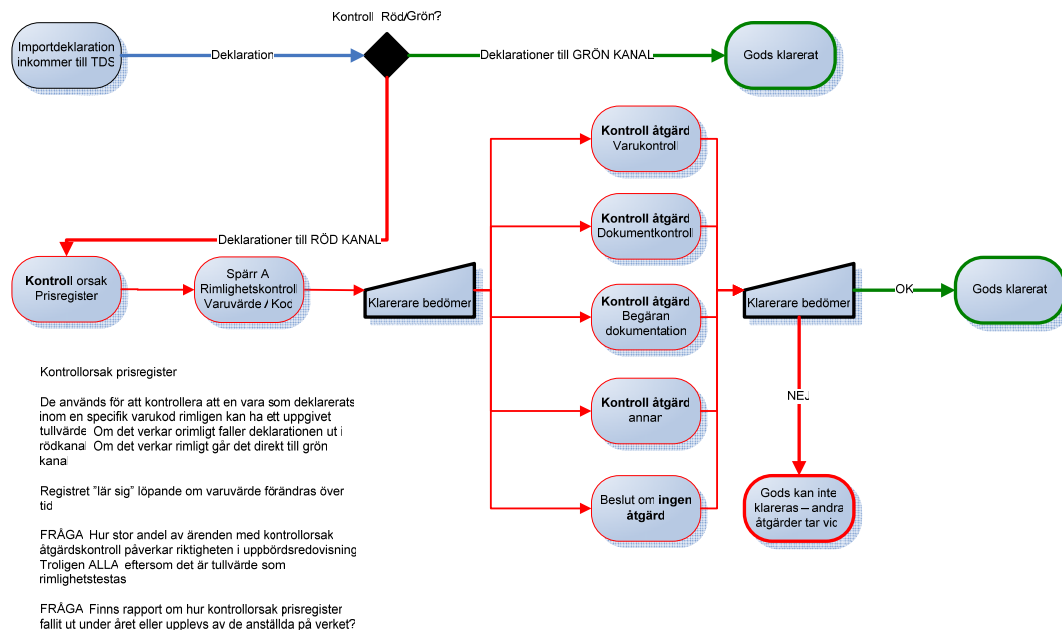
Alla deklarationer med ett värde understigande 100 000 klareras automatiskt genom grön kanal vilket medför att all uppbörd i mindre poster (>100 000) ej kontrolleras vid initialkontroll.

Följande kontrollorsaker finns:

- Prisregisterkontroll (ej aktiv)
- Spärrkontroll
- Åtgärdskontroll
- Övrig kontroll

2.2.1 Kontrollorsak Prisregistret

Prisregistret bygger på ett riktvärde för varje vara vilket är baserat på inkomna posters värden. Prisregistret innehåller acceptansgränser och uppdateringsgränser där acceptansgränserna sätter riktlinjer för rödkanalutfall och uppdateringsgränser styr hur uppdatering sker. Kontrollen används för att kontrollera att en vara som deklarerats inom en specifik varukod rimligen kan ha ett uppgivet tullvärde. Om det verkar orimligt faller deklarationen ut i rödkanal. Om det verkar rimligt går det direkt till grön kanal. Genom uppdateringen "lär sig" registret löpande om varuvärde förändras över tid.

Figur 2 Flöden prisregistret

Sedan april 2004 är prisregistret som kontrollfunktion ej aktiverad vilket innebär att rödkanalsfallen automatiskt styrs undan.

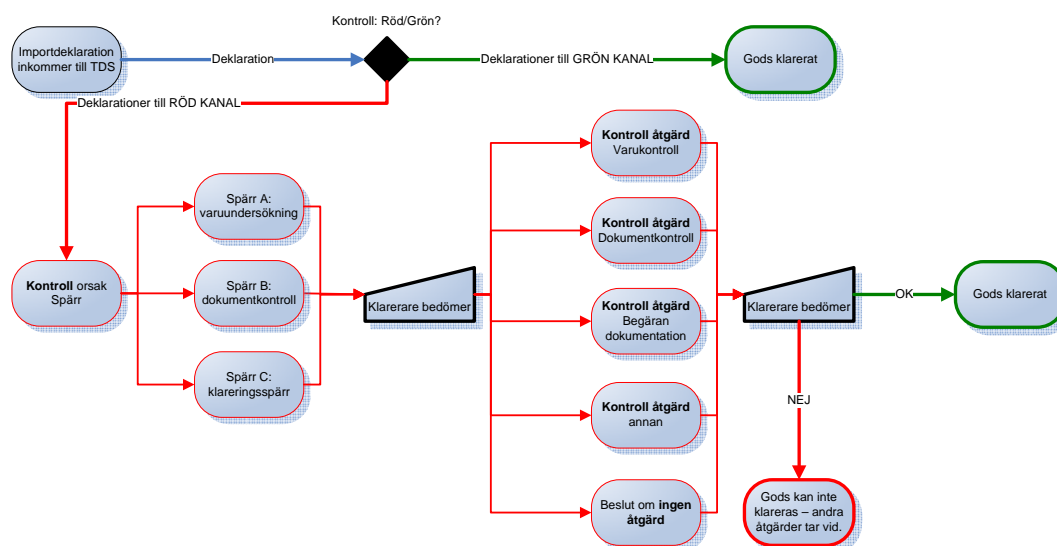
2.2.2 Kontrollorsak Spärr

Spärrsystemets huvuduppgift är säkerställande av rätt uppbörd samt att villkor och bestämmelser efterlevs. Följande spärrtyper finns:

- Klareringsspärr

- Dokumentkontrollspärr
- Varuundersökningsspärr

Kontrollorsak spärr ger upphov till cirka 5% av rödkanalsmeddelandena i genomsnitt. Av dessa 5% är 8 av 10 av ärendena i röd kanal på grund av spärrtyp klareringsspärr. Cirka 85 % av ärendena berör inte uppbörsredovisningen, utan är av immaterialrättslig typ, exempelvis piratkopierade märkesvaror. Spärrarna sätts upp efter riskanalys utom klareringsspärrar vars kvalitet även historiskt ifrågasatts inom verket. I RoS, nationellt riskanalys och spärrregister finns spärrarna registrerade och årligen återrapporteras hur de olika spärrarna fallit ut. Speciellt system för dokumentation av data från ärenden för återrapporteringen finns.

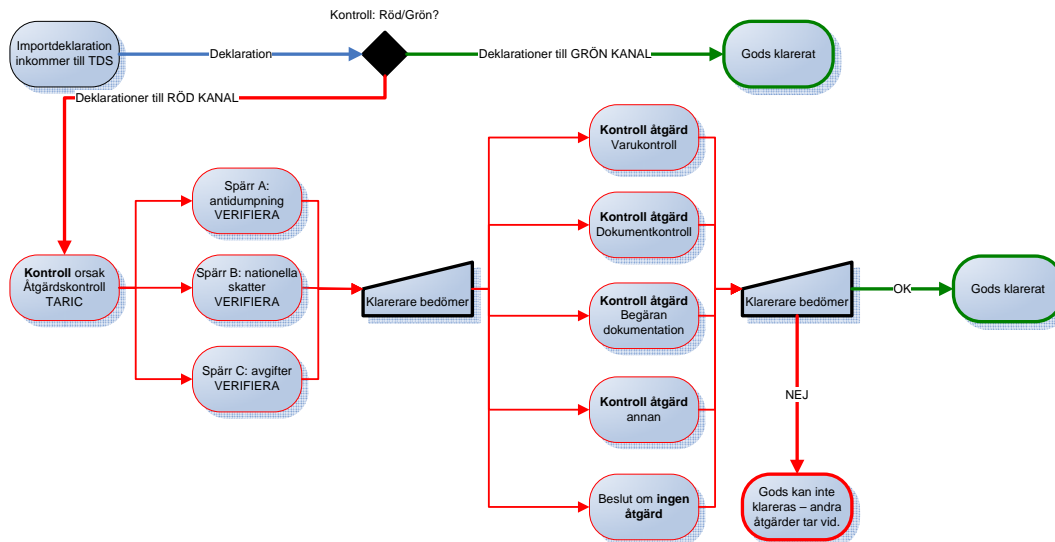

Figur 3 Flöden Spärr

2.2.3 Kontrollorsak – Åtgärds kontroll

Åtgärdskontrollerna avser villkor och särbestämmelser som bedöms vara lämpliga för manuell hantering i syfte att förhindra felaktiga deklarationer. De används för att kontrollera att internationella bestämmelser enligt TARIC¹ följs. Bestämmelserna gäller exempelvis antidumpningstullar, nationella skatter och avgifter. Kontrollorsak åtgärds kontroll ger upphov till den absolut största delen av de totala rödkanalsmeddelandena. I dagsläget finns det 38 olika rödkanalsmeddelanden som faller ut till följd av åtgärdskontroller på importdeklarationerna.

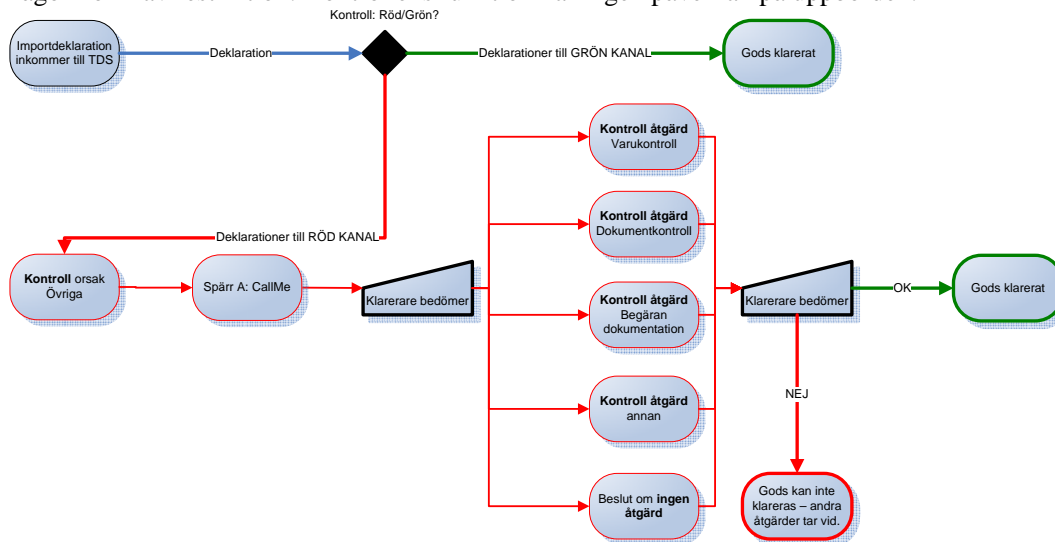
¹ EU:s arbetstulltaxa med tioställiga varukoder som är kopplade till bl.a. tullsatter, andra avgifter, vissa import- och exportbestämmelser

Figur 4 Flöden Åtgärdskontroll

2.2.4 Kontrollorsak – Övriga

En uppgiftslämnare kan i den elektroniska deklarationen ge ytterligare information genom en callMe-kod. Deklaranten har själv angivit att klarerare skall ta kontakt av någon anledning. Vanligtvis gäller det att deklareraren vill uppmärksamma klareraren på att varan är underkastad någon form av restriktion. Kontrollens funktion har ingen påverkan på uppbörden.

Figur 5 Flöden kontrollorsak Övriga

2.3 Efterkontroll

Efterkontrollen består av följande komponenter:

- Tullrevision
- Eftergranskning
- ADB-revision
- Uppföljning av kvalitetssäkrat flöde
- Uppföljning av övrigt flöde
- Kvalitetsmätning
- Makrogranskning

2.3.1 Tullrevision

Tullrevision avser granskning av rutiner, räkenskaper samt andra handlingar och varulager som genomförs i syfte att kontrollera företaget fullgjort sina plikter och skyldigheter på ett korrekt och fullständigt vis gentemot tullverket. Tullrevisionen sker på plats på företaget och av tullverkets revisorer.

2.3.2 Eftergranskning

Eftergranskningen är en kontroll som sker på distans genom insamling av kompletterande uppgifter och styrkande av handlingar. Om eftergranskningen ej får in uppgifter som krävs kan det bli aktuellt med att utöka granskningen till en tullrevision.

2.3.3 ADB-revision

Flera av tullverkets revisorer är utbildade ADB-revisorer. Dessa utnyttjar automatiserade verktygsstöd vid revisionen för att på ett effektivt sätt kontrollera stora informationsmängder. ADB-revisionen kompletteras vanligen med någon form av manuell tullrevision.

2.3.4 Uppföljning av kvalitetssäkrat flöde

Kvalitetssäkrat flöde omfattas ej av några kontroller under mottagarfunktion och initialkontroll. Istället finns möjlighet att verifiera kvaliteten, map fullständighet och riktighet av tulldeklarationer, genom uppföljande kontroller. Det genomförs en riskbedömning tillsammans med den kvalitetssäkrade operatören. Denna ligger till grund för val av uppföljande kontroller. Det är möjligt för operatören att själv ansvara för den uppföljande kontrollen, detta bestäms i samråd med tullverket.

2.3.5 Uppföljning av övrigt flöde

Rödkanalmeddelande som automatiskt styrts undan vid klareringstillfället kan följas upp i efterhand genom denna kontroll. Att styra om rödkanalmeddelanden kan bara beslutas av klareringschefen TKE² Stockholm. Dessa beslut skall vara baserade på konsekvensanalys. Ett uppföljningsbeslut skall innebära framtagande av en handlingsplan innehållandes kontrollåtgärder.

2.3.6 Kvalitetsmätning

Kvaliteten i slumpvis utvalda importdeklarationer mäts genom eftergranskning och varuundersökning. Syftet med mätningen är att redovisa att tullverket fullgör sina uppgifter i enlighet med regleringsbrevet från regeringen.

Kvalitetsmätningen ger en viktig indikator på hur väl den i granskningen aktuella kontrollstrukturen för delsystemen import/export fungerar, eftersom de visar utfallet av kontrollstrukturen i efterhand.

2.3.7 Makrogranskning

Genom granskning av informationen till SCB sker en kontroll av totalbelopp på varukods- och företagsnivå för att identifiera stora avvikelser. Granskningen kan ske stegvis med urval av avvikande summor för vidare utredning på lägre nivå för de varukoder som skall granskas ytterligare.

---

² Tullklareringsexpedition

3 BEDÖMNING AV KONTROLLSTRUKTUR

I detta kapitel presenterar vi vår bedömning av hur effektiva tullverkets kontroller är avseende att fånga in korrekt uppbörd.

Granskningen har ej varit en sedvanlig IT-revision då det tidigt framkom att merparten av riskerna avseende korrektheten i uppbörden till största delen är kopplade till fattade beslut och arbetsmetoder på Tullverket. Vidare är merparten av våra iakttagelser kända av myndigheten och det finns framtagna förslag på att förbättra kontrollerna (Kontrollstrategi, förslag).

Vår sammanfattande bedömning är dock att tullverkets kontrollstruktur i nuläget är utformad så att det finns risk för att felaktigheter i uppbörd ej fångas in på ett effektivt sätt. Vidare bedömer vi att det kan finnas brister i kontrollerna som kan medföra svårigheter att säkerställa att regeringens krav avseende uppbörd enligt regleringsbrevet efterlevs.

Riskklassificering

Respektive område har riskklassificerats enligt följande skala:

1. Mycket kritiskt för verksamhetens effektivitet och uppfyllande av verksamhetsmål på kort och lång sikt
2. Kritiskt för en god intern kontroll, effektivitet och tillförlitlighet i verksamheten
3. Väsentligt för en god intern kontroll, effektivitet och tillförlitlighet i verksamheten.

Förbättringsområden avseende kontrollstrukturen på Tullverket 2006			
Förbättringsområden	Risk		
	1	2	3
Initialkontroll			
1. Prisregistret			3
2. Spärr			3
Efterkontroll			
3. Kvalitetsmätningen			3

Figur 6 Riskmatris

3.1 Initialkontroll

Antalet felaktiga deklarationer in i TDS har minskat genom förbättrad funktionalitet i mottagningsfunktionen. Dock finns det fortfarande problem avseende uppbördsbortfall pga "fusk" eller misstag från deklaranterna.

Prisregistret **Risk 3**

Prisregistret är en lämplig kontroll för att fånga in felaktiga deklarationer avseende främst uppbörd. Kvalitetsmätningen indikerar att prisregistret skulle kunna identifiera felaktiga deklarationer som lyckats ta sig förbi mottagningsfunktionen.

Vi rekommenderar att de rödkanalsmeddelanden som är kopplade mot prisregistret åter aktiveras om detta är praktiskt möjligt.

Spärr **Risk 3**

Spärrarna sätts upp efter information från riskanalys. Endast 5 % Av rödkanalsutfall beror på spärr och ungefär 85 % av spärrarna berör ej uppbörd utan främst är styrda mot immateriella kontroller.

Vi rekommenderar att riskanalysen som styr spärrarna även fångar in risker avseende felaktigheter i uppbörden.

3.2 Efterkontroll

Efterkontrollen har en viktig funktion avseende upptäckt av uppbördsfel. Då efterkontrollen är resurskrävande är den ytterst blygsam i förhållande till den totala uppbörden.

Kvalitetsmätningen 2006 Risk 3

Det mål som eftersträvas för 2006 är enligt regleringsbrevet för Tullverket att ”andelen rätt debiterad uppbörd för varor som förtullas skall öka för att långsiktigt uppgå till 100%”. Kvalitetsmätningens slutsats vad avser målet är att ”andelen rätt debiterad uppbörd är 99,09% med hänsyn tagen till för lågt debiterad uppbörd och 98,73% med hänsyn tagen till för högt debiterad uppbörd” (Rapport TV1-2006-2722). Vi vill i det följande kommentera kvalitetsmätningens metod och resultat.

Definition av ”allvarliga fel”

Som allvarligt fel används definitionen att uppbörden avvikit med mer än 5000 kronor för en kontrollerad deklaration. Med nuvarande definition kan således *hela* uppbörden utebli utan att det faller in under definitionen för ”allvarligt fel”. Vidare, eftersom det inte finns något som direkt styr importören vad gäller hur stora belopp varje deklaration skall omfatta, eller hur många deklarationer importören kan lämna in, så finns det en överhängande risk att många fel som understiger 5000 kronor över året resulterar i ett materiellt fel. Metodmässigt vore det mer korrekt att definiera ”allvarligt fel” som en *andel* av den uppbörd som skulle ha uppburits om deklarationen vore korrekt.

Andel deklarationer med uppbördsfel

När det gäller de deklarationer som i efterhand kontrollerades mot andra handlingar som faktura (677 stycken från kvalitetssäkrat och övrigt flöde), var det 37% som faktiskt hade uppbördsfel. Det är nästan 4 av 10 deklarationer, vilket får anses vara relativt högt. Man skall då komma ihåg deklarationer med småfel också finns redovisade här. I varuundersökningarna som omfattade 139 deklarationer från det ”övriga” flödet, var det 25% med uppbördsfel, eller 1 av 4 deklarationer, vilket är något bättre.

Period för kvalitetsmätning

Man har valt att utföra kvalitetsmätningar endast under vissa tidsperioder under året. Dessa perioder är valda på ett sådant sätt att resultatet av mätningen kan påverkas. Mätningarna är utförda 20060306 - 0611 samt 20060828 – 1008. Således sker ingen del av urvalet för mätningen under sommar och vintersemestrarna då importörens och ombudens kontor i större utsträckning torde vara bemannade med vikarier som kan ha svårt att känna till korrekta varukoder och andra ekonomiska och administrativa rutiner. Genom att avgränsa mätningarna till de nu valda perioderna påverkas troligen resultatet positivt, dvs kvaliteten kan se något bättre ut än den i verkligheten är.

Urvalsmetoden

Urvalet är inte ett obundet slumpmässigt urval, av flera skäl. För det första så finns det som nämndes ovan ingen möjlighet för en deklaration som faller utanför perioden att komma med i urvalet. För det andra är urvalet, av allt att döma av praktiska skäl, styrt till vissa kategorier av deklarationer, vilket gjorde att bland annat ingen varukontroll gjordes för deklarationer i det kvalitetssäkrade flödet. På grund av att undersökningen innefattar ett stort antal personer och procedurer, så blir inte det tänkta urvalet exakt lika med det verkliga urvalet. Exempelvis skall

de som gör urvalet av deklARATIONER från datalager (EKD) därefter manuellt stryka vissa poster eftersom det slumpmässiga uttaget systematiskt är större än avsett. Även detta är av undersökningspraktiska skäl.

Vad undersökningen inte visar

Undersökningen sker företrädesvis genom dokumentgranskning, dvs man begär in dokument från importören som styrker exempelvis godsets värde såsom faktura eller följesedel. Om en importör bestämt sig för att med vilje föra in gods och betala så lite tull och moms som möjligt, så finns möjligheten att de vid en sådan efterkontroll står fast vid det de tidigare sagt, och helt enkelt vid begäran återigen lämnar felaktiga uppgifter i form av exempelvis en faktura eller en följesedel som visar ett mindre varuvärde än det verkliga. Dessa fel kommer ej fram i undersökningen.

Varor som förs in men inte deklarerats till tullen kommer inte heller vara med i undersökningen, eftersom de inte motsvaras av någon deklARATION i TDS.

Undersökningen omfattar inte heller överhuvudtaget någon varuundersökning av deklARATIONER med varuposter i det kvalitetssäkrade flödet.

Kvalitetsmätningen är inte korrekt statistiskt sett, på grund av att urvalet inte är helt slumpmässigt.

Vi rekommenderar att metoden för kvalitetsmätningen utvecklas på ett sådant sätt att dess resultat blir mer tillförlitligt. Specifikt bör man se över följande delar:

- Urvalet (n , de tulldeklARATIONER som undersöks i mätningen) bör ske så att slutsatser mot populationen (N , samtliga tulldeklARATIONER under året) kan dras på ett statistiskt korrekt sätt.
- Definitionen av "allvarligt fel" bör ändras från ett absolut tal (5000 SEK) till en andel (%) av varuvärdet för en given deklARATION.
- Perioden för kvalitetsmätning bör utökas till att omfatta alla årets månader, inte bara vissa. Detta för att säkerställa att eventuellt fler förekommande fel på deklARATIONER i semestertiden kommer med i undersökningen.
- Rapporteringen från kvalitetsmätningen bör innefatta tydligare avgränsningar, så att läsaren enklare kan förstå vad som ingår och vad som lämnas därhän, och varför. Exempelvis att inga varuundersökningar sker av deklARATIONER med varuposter från det kvalitetssäkrade flödet.